

**ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ,
ВКЛЮЧЕНИХ ДО ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ БІЛЕТІВ
ІЗ ДИСЦИПЛІНИ**

«Основи гуманітарно-філософських знань у професійній діяльності»

1. Діяльнісний підхід людини до світу, її перетворюючий потенціал. Поняття людини. Поняття та структура особистості.
2. Ціннісні установки і світоглядна орієнтація особистості. Місце світогляду у структурі особистості.
3. Загально-гуманітарний та світоглядний характер філософського знання. Основні філософські виміри світогляду (онтологічний, гносеологічний, аксіологічний, антропологічний, соціальний тощо).
4. Перші філософські концепції: походження світу, буття, розвиток, єдність та дискретність світу. Число як початок.
5. Античний атомізм. Зародження логіки, ідеї софістів.
6. Критична думка Сократа, концепція людини як моральної істоти.
7. Вчення Платона про ідеї, поява системного уявлення про світ.
8. Створення Аристотелем першої системи наук, вчення про логіку та проблема пізнання світу.
9. Проблеми етики в елліністичній філософії.
10. Особливості рефлексії буття та людини у середньовічній філософії, її основні принципи.
11. Вчення Августина про людину, душу й тіло; августинівські концепції теодицеї, часу та держави.
12. Схоластика, її специфіка та ідеї. Розвиток логіки в схоластиці.
13. Проблема свободи волі людини та принцип єдності людини у філософії Томи Аквінського.
14. Емпіризм в Середньовіччі: концепції Р. Гросетеста та Р. Бекона.
15. Гуманізм Ренесансу. «Про достоїнство людини». Філософські та наукові ідеї доби Відродження.
16. Соціально-політичні ідеї Відродження. Утопізм.
17. Модерний емпіризм, проблема пізнання, матеріалістичне уявлення про світ. Еволюція емпіризму.

18. Модерний раціоналізм, правила методу та метод сумніву Декарта. Матеріалізм та етика Спінози. Філософія Лейбніца; особистісний вимір буття.
19. Філософія доби Просвітництва: концепції природних прав людини, загальної освіти, суспільно-політичного прогресу, всемогутності розуму, підкорення та перебудови світу.
20. Особливості механістичної методології в гуманітарних та природничих науках; людина як машина. Атеїзм.
21. Основні риси української філософської думки. Концепція людини та «сродної праці» у філософії Г.С. Сковороди.
22. Критична філософія І. Канта, синтез емпіризму та раціоналізму. Агностицизм.
23. Категоричний імператив як гуманістична позиція, концепція свободи Канта.
24. Філософія Г. Гегеля, тотожність мислення і буття. Діалектика Гегеля: принципи, закони, категорії.
25. Криза раціоналістичного погляду на світобудову, перші концепції некласичної філософії.
26. Критика західної цивілізації, її „гуманізму”, ідея волі до влади та поняття надлюдини у філософії Ф. Ніцше.
27. Матеріалістичне трактування історичного процесу. Діалектико-матеріалістична ідея практики в теорії пізнання Маркса і Енгельса.
28. Сцієнтичний напрямок у філософії: позитивізм О. Конта, емпіріокритицизм.
29. Нове розуміння людини у психоаналітичній філософії З. Фрейда, обґрунтування ірраціонального характеру індивідуального буття людини.
30. Космізм В. Вернадського. Вчення Вернадського про феномени життя космосу, людства та ноосфери.
31. Криза цивілізації у ХХ – ХХІ ст.ст. Феноменологія Е. Гуссерля та проблема свідомості.
32. Знання про людину у філософській антропології та екзистенціалізмі: відкритість світу, свобода, відповідальність, життя та смерть, сенс життя.
33. Методологія та логіка розвитку науки у неопозитивізмі та постпозитивізмі.
34. Соціально-філософські концепції ХХ-ХХІ ст.ст.
35. Основні ідеї герменевтики та структуралізму.
36. Криза сучасності та ситуація «постмодерну» в сучасній культурі та філософії.
37. Людина і світ сьогодні. Особливості сучасного соціокультурного середовища.

38. Техніка як антропологічна проблема. Людина в умовах технічної цивілізації. Людський розум та штучний інтелект.
39. Проблема взаємодії природи та техніки. Техніка в умовах глобалізації.
40. Людина та мас-медіа. Віртуалізація «Я» у сучасному інформаційному просторі.
41. Проблематизація спілкування. «Людина маси» та проблема самотності.
42. Проблема трансгуманізму та «постлюдини» у філософії та культурі. Проблеми біоетики.
43. Поняття корупції, її ознаки, форми, види, причини та наслідки.
44. Конфлікт інтересів, його види та зв'язок із корупцією. Корупція у вищій освіті.
45. Міжнародний досвід протидії корупції. Спеціалізовані інституції з протидії корупції.
46. Правовий механізм запобігання корупції. Юридична відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків.
47. Поняття академічної доброчесності та гарантії її дотримання.
48. Види порушення академічної доброчесності. Концепція академічної доброчесності у системі вищої освіти.